

a rendőröknek kardot rántani. Tisza támadása nemcsak jogtalan, hanem méltánytalan is.

Tisza azt válaszolja a belügyminiszternek, hogy az államtitkár megtiltotta a vérontást, tehát vonja le most a konzekvenciákat. Ugron azt feleli, hogy az utasításokat a főkapitány adta ki saját felelősségére.

(A javaslat elfogadása.)

Ezután Esterházy miniszterelnök pole-

mizál röviden a felszólalókkal. A nemzetiségektől megkívánja a magyar állam feltétlen elismerését. Tisza aggodalmát a választójog kérdésében nem osztja. Kéri a javaslat megszavazását. A javaslatot ezután úgy általánosságban, mint részleteiben megszavazták. Utána letárgyalták az osztálysorsjáték és a koronaérték megállapításáról szóló javaslatokat. Holnap délután harmadszori olvasásban fogják a javaslatokat tárgyalni. Az ülés ezután 9 órakor véget ért.

Harmincezer vagon Szeged egy évi szénszükséglete.

— A polgármester a szénellátás zavarairól. —
Országos korlátozások a szénfogyasztásban. —

(Saját tudósítónktól.) Hogy mit jelent ma, a háboru harmadik, — illetve pár nap múlva már negyedik — esztendejében a szén, bizonyára senkinek sem kell bővebben magyarázni. Az elmúlt tél keserves tapasztalások árán tanultunk meg bennünket a szén meghevesülésére és arra, hogy mi az a gazdasági és biztosító politika. A jó 18—24 fokos hidegek idején egyszerre megtanultuk, hogy mily óriási hatalom, hogy aranynál, gyémántnál csak egy az értékesebb s ez: a szén.

Hogy a szükség most is jó tanítómesternek bizonyult, az eredmények tanúsítják. Már csaknem minden város megkezdte saját szénszükségletének biztosítását, vagy legalább is az erre irányuló kísérleteket. Mert szén szerezni már bajosabb, azaz egyáltalán lehetetlen is. Szeged, melynek hatósága első volt a szénszükséglet biztosítása körül megindult országos tülekedésben, még csak tudott pár vagon szén szerezni, a szénbeszerzés azonban most már teljességgel lehetetlen. Az ez elé tornyosuló leküzdhetetlen nehézségekről dr. Somogyi Szilveszter polgármester a következőket mondta a *Délmagyarország* munkatársának:

— A város hatósága okulva a múltbeli tapasztalatokon, már hetekkel ezelőtt megtette a szükséges intézkedéseket a városi üzemek és a közönség téli szénszükségletének biztosítására. Eleintén sikerült is néhány vagon szén kapnunk, most már azonban teljesen szünetelnek a szállítások. A jelenlegi helyzet az, hogy augusztus közepéig külföldi szén senki sem kaphat. Ennek az a magyarázata, hogy cséplési csúcsra a Haditermék Részvénytársaság lekötött magának 9000 vagon szén s amíg ez leszállítva nincsen, mindenféle szén szállítás szünetel.

— A város már megkísérelte, hogy szénhez juthasson, telefonáltunk, táviratoztunk, kértünk, könyörögtünk és mindezt: hiába. Sőt megtörtént az az eset is, hogy azt a szén, amit a város megbízottja kutatott föl, elre-

virálták tőlünk. Kattovichban lekötöttünk egy egész vonat — 50 vagon — szén. Engedélyt kértünk ennek elszállítására, az engedélyt nem kaptuk meg, de a szénünket elvették. Talán sikerülni fog ebből egy pár vagonhoz hozzájutnunk. Erre szükségünk is volna, mert a városi üzemek csak szűkösen vannak szénellátva és viszont méltányos, hogy abból a szénből, amit mi szereztünk, mi is részesedjünk.

Megkérdeztük még a polgármestert, hogy körülbelül milyen mennyiségű szénre van szüksége Szegednek egy esztendőben. A polgármester válasza a következő:

— A városi üzemek egy évi szénszükséglete összesen ezer vagonra, tehát husz vonatra tehető. A lakosság egy évi ellátására 8—10.000 vagon szén szükséges, míg a gázgyár maga 11.000 vagon szén fogyaszt. A gyártelepek és egyéb ipartelepek szénszükségletét összesen — minimálisan — 8000 vagonra kalkulálva is egy évi szénszükséglet 30.000 vagonra tehető.

A polgármester nyilatkozata további részében elmondta, hogy a szállítások augusztus második felében meg fognak kezdődni, ám nagyon kevés a remény arra, hogy a város szénszükségletének csak egy szerény kis részét is ki tudják majd elégíteni.

— A város hatósága — mondta a polgármester — éppen ennek tudatában most azon fáradozik, hogy legalább a szükséges fanyenyiséget biztosítsa a város közönsége és a különböző üzemek részére. Azonban ez is nagyon nehéz munka és nem valószínű, hogy munkánkat teljes siker koronázza.

— Bizonyos, hogy a kormány éppen az előrelátható viszonyokra való tekintettel nagyon szigorú, országos korlátozást rendel el a szénfogyasztás terén. Igen valószínű, hogy a korlátozások megszabják majd azt is, ki hány szobát fűthet, vagy, hogy kinek mennyi szén jár. Nem lehetetlen, hogy erre a cikkekre is behozzák a jegyrendszert.

Tüntetések Pétervároft az offenzíva nagy veszteségei miatt.

Köln, július 12. A Kölnische Zeitung jelenti Pétervárról: A frontról visszatérő sebesültek borzalmas dolgokat beszélnek az orosz hadsereg veszteségeiről. Az offenzíva első napján a bőséges tüzéségi előkészítés után támadó gyalogság a front egész szé-

Péterváron nagy tüntetések voltak, amelyek elfojtására kirendelt katonaság fegyveres ellentállásra talált.

Bern, július 12. Stegemann, a Bund tudósítója ezeket írja a veszteségekről:

— A harc egyelőre eldöntetlen. Annyi azonban megállapítható, hogy a védekezők vesztesége hadifoglyokban nem olyan nagy,

A „nagyasztalt” is mozgósították!...

Híres volt mindig a nagyasztal. Szegeden. Különösen abban az időben, amikor meg alakult. Amikor a nagyvendéglő zsindelyeteje olyan alacsony volt, hogy télidőben, ha bement az ember a rézlececs üvegajtón, leütötte a fejével az ereszről leesüngő jégcsapokat. Azóta a nagyvendéglő is megnőtt, emeletes épület lett, elvesztette igazi körösmai jellegét, a falai sem füstösek már, mint hajdanában, a cigány is urinótákat muzsikál benne, mert hajh, ezt így követeli a megváltozott idő. És a vendégek közül is kivésztek azok az alakok, akik vasárnap nagymise után bementek egy pohár sörre meg egy pár tormás virslire s igazán nem lehet tudni: miért, miért nem, még hétfőn virradatkor is muzsikált nekik a fiatal Kukacz, ingujjban hallgatván már ekkor a szívhezszóló édes magyar nótákat...

Híres volt a nagyasztal ebben az időben, mert a fényesre mángolt asztalterítő fölött olyan viharos ütközetek voltak, hogy szinte roskadozott éjjél után a széles nyárfaasztal a bumzeres meg a kandeszes üvegek hadoszlopai alatt... És híres volt, mert olyan nagyfejet eszközöltek nap-nap után a vidám, gondtalan emberek hogy csakugy nyögött bele a pirosbugyelláris a fizetés mindig előkelő és gavalléros idején. Híres volt, mert a főhelyen ült a legbohémabb felsővárosi bennszülött polgár, aki reggel felé már vödörbe vonultatva föl a jóízű magyarádit, mivelhogy akkoriban még híre-hamva sem volt az idegreszkettető szögedi buckainak.

Később, egy-két évtized múlva, átfömlődött a nagyasztal. A nótát kedvelő civisek helyét urak foglalták el, akik már nem eregették szilaj nótázás közben a haszasokat a bögőbe. Ehelyett vidámságot teremtettek maguk között, továbbá hasznos beszélgetést és ártatlan pletykázást. A bumzeres üvegek is átváltoztak lassankint söröspoharakká s a vértbiszergető magyarádit meg tokaji helyett finom sört ittak. Itt megint az idő szólt bele a nagyasztal időtöltésébe, a felzaklatott idegeket kellett csillapítani hűvös, tetejére aszalt, habos sörrel, s a nóták közül is azok jártak, amelyeknek lágy és busongó volt a dalamuk.

A civisek közül már csak azoknak jutott hely, akik ösvendégek voltak s akik a nagyasztal illeten metamorfózisán rezignáltan elmélkedtek és idézték föl lelkükben a multak emlékeit. Most már a székeken írók, bohémek is ültek néha-néha, akik nyári vakációra kerültek haza egy-két hétre s akik fáradt mosolylyal emelték föl, régi ösmerősükre köszöntvén a karcsu, hosszú söröspoharat. És kereskedők, nagyiparosok, bankárok is helyt kaptak a szellemi munkások előkelő társaságában, respektálván persze mindenkor a régi just és a tekintélyt.

Igy rövidült most már a nagyasztal zárórája is. Nyolcórai harangszó előtt, vagy a drákói kapuzárást megelőzve, elkövetkezett a hóra diaja s az alázatos ezüsthatosok, nikkepénzek szerényen kocogtak a pohárfalakon, s a hívásra odalibbent a Lajos meg a Jóska helyett a mindenkori főúr, hogy a pezsgőscédula hátán összeszámolja a kontót, beleértve a négy és a tiz filléres borraivalókat is.

Igy volt ez tovább félszázadnál. Az emberek jöttek, mentek a nagyasztal körül, a szokások, hangulatok változtak az italok színeivel együtt, csak a nagyasztal maradt rendületlenül, mint egy ősi tradíció. Ált és várta a vendégeit nap-nap után, akik különösen ezalmaözvegyi állapotban hűségesen meg is jelentek az új időszámítás szerint: jóval alkonjat előtt.

A háboru szele azonban a nagyasztalt is